

SZILÁGY-SOMLYÓ.

T Á R S A D A L M I H E T I L A P

és

A SZILÁGY-SOMLYÓ-VIDÉKI GAZDASÁGI-EGYLET KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

Hirdetéseket felvesz helyben a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Sz.-Somlyón, az év. ref. papí háznál, hova a lap anyagi és szellemi részét illető küldemények is czimzendők.

Hirdetések jutányos árban. Bélyegdíj 30 kr.

A golyó.

— Két közlemény. —

I.

Akárki mit beszél, de óriási vonásnak kell lenni az ólomból öntött golyó s a gondolatokat szülő agy, az életet alkotó vér s az érzelmekkel telt szív között. Ha nem lenne ily vonzás, akkor nem találkozoznának egymással oly gyakran, oly végzetesen. Az agy nem forralná fel képzelődéseivel és ötleteivel a szívet, s ez nem kergetné a vért az erekben a gyilkos golyó felé. Kell, kell valami rokonszenvennek létezni az emberiszerkezett és a golyó között, hogy mikor az első betegek, a golyót választják orvosul, nem fordulnak a tudomány bajnokaihoz.

Vagy talán a korszellem önti bizonyos kiválasztott nemzedék számára a golyót, hogy egy faj elpusztuljon saját gyilkos keze által az emberiség köréből? Lehet, hogy a gyilkos golyó is ép úgy megköveteli a saját uralkodási időszakát, mint akármely más nyavalya, mely megtizedeli az embereket?!

És ez ugy is lehet! A golyó a XIX-ik században a legnagyobb hatalom és a leggyilkosabb eszköz. A történelem a XIX-ik század cimeréül a golyót fogja odahelyezni. Ez nyitotta meg az emberiség számára a szabadság kapuját; ez ölte meg a zsarnok kérges szívet; ez alkotta meg az özvegyek és az árvák nyomorult seregét; ez fogyasztja időközönként az emberiséget, hogy megszorodva egymást meg ne egyék; ez írtotta ki az egyéni hősiességet a harcban; ez nyit sebet a meghasonlott szíven, a megmérgezett vért ez bocsátja ki s az összekuszált agyideg-szálak gordiusi csomóját ez oldja meg.

Jót is tett a XIX. század embereivel. Szerzett nekik sokat; de el is vett tőlük sokat. Megszaporította, gyarapította az emberiség birtokát s megsegényítette az egyén erejét.

A harctérről, a vadászat terénjáról elszármazott idővel a szalonok sima parkettjára. Felkereste a szerelmesek suttogó lugasait, a tudományos kutatásba kifáradt agy verejtékes párnáját; az élvhajász illatos levegőjű szobáját; a gazdag palotáját; a bűnös nyugtalan lelkiismeretét; az erénytől elfordult női szívet; a házastársak otthonát; az ifju ábrándjait s összebarátkozott mindegyikkel — a golyó — mely azelőtt vad sivitással száguldott a harc-téren s százados tölgyek árnyában, vagy sik sík mezők imbolygó fűszálai felett iramodó vadat sebített csak. Felfelé vágyott a lomha érc is, mint az ember! Az állatok vére kevés volt neki és a fegyvermezett katonamell! Irigy kezdett lenni azokra a gyilkos társakra, melyek illatos levegőben, hókeblek hullámnázásai és piros ajkak csókjai között végzik halálhozó munkájukat!

És eljutott a művelt világba. A mérget kilökte, kiönté helyéből. Szinte csengett, rezgett a tudattól, hogy fehér kezek fogják, vasesőbe szorítani, hogy hullámozó homlok között fogja felülthetni pirosuló tanyáját s összevegyülhet az al a vérrel, mely illatok közé pácolt erekben folyik, melyben ezelőtt a méreg uralkodott gyilkoló urként!!

Szalontéppé lett. Eddig ki volt téve az idő viszontagságainak, a XIX-ik század föld alá hozta; gondos ápolás alá vette s elkényeztetett csebecse lett.

Behizelegte magát mindenüvé. Az agyat férfias szavakkal biztosította, hogy bátran folytathatik hozzá, ha megholondult. Szétlocscsantja szívesen és egyszerre. A szív, midőn megcsalatott érzelmeiben s kinjában sebített madár-

ként sipegett, a gömbölyű golyóra veté tekintetét, mert hisz az rég megmondta neki, hogy ha egyszer baja lesz, csak töltse be egy csöbe s illessze oda, a hol dobog.

Kíváncsian valami lett, mint Magdolnának az ur bocsánata.

Az ifju szív tele vágygyal, tele duzzadó étellel megpillant egy angyalt. Beléseret, imádja, az angyal viszonz mindent. Megesküsznek az oltár előtt s az esküt elkopartja az idő. Olyan az is, mint a bankó. Az ifju csak akkor veszi észre, hogy elkopott, mikor már sok kézen ment keresztül. Mit csináljon e kopott bankóval, mely egykor mindene, élete volt. Egyszerre azon veszi észre magát, hogy szíve vágytalan, életereje lohad. E rothadt lelki állapotban eléje gurul egy golyó. Mohón kapja fel s a másik pillanatban már szíve véréből piroslik az.

Édes otthon mézes légkörében, boldog szerelemben fürdik egy ifju pár. Ninesen más világuk, csak az a négy fal, melynek szűk légkörében a legkedvesebb zenét csókjaik zaja s gyermekeik sirása képezi. Nem is képzelik, hogy még másképp is lehetne. Az idő boldogan mulik, de rága az érzelmek összetartó kötelékét is. Egyszerre elszakad az s az a nő csábító karokba hull. El lesz feledve minden a mi a múlté volt. Az otthon szertedulva. Más vágy, más érzelem száll az asszonyba s a boldogító férj a családi tűzhely utált cerberusává válik. És ez a cerberus megpillantja álmatlan szemével a csábítót, midőn mézet lop ama sejtekből, mely a férjé. A pillanat heve vörössé teszi arcát, felforralja véré, elkábítja agyát s a gyilkos golyót oda röpti a hűtlen szívébe, a csábító agyába. És mi marad a megcsalt férjnek hátra? Ismét csak egy golyó.

TÁRCZA.

Bánffy Gyurka báró otthon.*)

— A nagyfalusi kastélyból. —

Már lármáz a kertben a Bánffy-malom, a „Korlát“ fái (ez a nagyfalusi erdőség a báró birtokához tartozik) immár levelezni kezdenek és a minap lehullott száraz galyat szabadjára hordhatják a kanalazó cigányok haza. A „Kacor“ hegy felől még látszik itt egy folt hó, de az is elolvad, ha nem ma, hát holnap bizonyosan.

Máskor ily időben Nagy Ferenc uram, a Bánffy György báró számtartója, már irogatta a leveleket a bárónak, hogy jöjjön haza Nagyfaluba, mert rendben van itt már minden: kastély, kert, a gyümölcsös, veteményes, a virágos házak és a „vár“ . . .

Szép ott a nagyfalusi kastélyban minden, és nem haszontalan dolog elejétől végig sorra nézni az „udvart“, a mi a szilágysági Bánffyoknak igazán otthonuk volt.

A nagyfalusi kastély egy emeletes nagy ház, két szárnyépülettel. Egyszerű fehérre van festve s belül is az egyszerűség párosul a gazdagsággal és az arisztokratikus jelleggel a berendezésben.

A földszintet a cselédség lakja, az egyik szárnyépületet a számtartó, a másik pedig esetleges alkalmakra van fénntartva. Az emeleten volt a Bánffy György báró lakosztálya.

Az ebédlőn és hálószobán kívül különös fi-

gyelmet érdemlő a „zongorasoba:“ egy barátságos terem, melynek elővégén a báró zongorája áll, a többi részét pedig pamlagok, székek foglalják el.

Vadászszobájának fala szarvasszarvakkal van tele aggatva, vadbőrökkel beterítve. Mind az ő általa elejtett állatok diszei képezik a szoba ékességét. A falakon, régi tartókon a pompás vadászfegyverek függenek.

Van egy terme, melyben a családi cimer, legnevezetesebb elődei által viselt diszmagyar ruhák, régi kardok (a mik ki tudja hány csatában festettek meg vérrel) függenek.

Könyvtár is van a kastélyban. Ugy volt, hogy nemsokára rendezik, mert most összevisszaságban hever ott igen sok becses munka. Kétezeret meghaladja a kötetek száma.

Az udvar nagy részét az istálló foglalja el.

Mindenek között erre is mindig igen nagy gondot fordítottak. A nagy istálló rekeszekbe van osztva s eddig minden hely el volt foglalva benne. Ménese körülbelül 90 anyakancából állott, a csikók száma szintén jelentékeny. Különös gondozásban részesült négy arab csikója. Legjobbhan egy „Sarolta“ nevű szép fakólovat szeretett. Ezen lovagolt sokszor egyedül, s valóságos büszkélkedett vele, mert több díjat nyert.

Naponként kivezették a lovakat mind és körüljáratták az udvaron. A báró valóságos szenvedélyvel járt kelt, figyelve lovai közt, hogy nem történt-e egyiknek, vagy másiknak baja és egész napokat eltöltött gyakran, a lovakat sorra nézegetve. A kedvelt fajtákat különösen nagy gonddal igyekezett fenntartani s a „Bánffy“-lovak legszebb példányai huzamosb ideig a nagyfalusi istállóban voltak.

Kis kocsijába otthon rendszeren négy egyforma sárga lovat fogatott és bizony szerette, ha megbá-

mulják a sárgákat, a hogy végig hajtott gyakran Somlyó keskeny utcáin.

Még talán ott bámulták a lovait legkevésbé; ott eléggé bámulat volt már az, hogy: „négy ló egy olyan könnyű kicsi kocsit elött, a mit egy kezes gyermek egymaga elhuzhatna!“

Tul, a kastély hátsó részén gyönyörű szép, tágas angol kert nyulik el.

Ugy van berendezve ez a kert, hogy maga is képes volt talán a költői lelkületű fiatal bárót hosszabb ideig odahaza tartani, ha Nagyfaluba jött.

A kert két részből áll. Egyik a gyümölcsös, másik a virágos rész, telve szépen gondozott virágágyakkal, üvegházakkal.

A felső részen egy mesterségesen készített várrom van. Innen e várromról szép kilátás nyulik a Báthoryak hegye, a régi magyar-török csaták tanuja, a Kacor domb felé s távolabb az egész Magura-ormnak körvonalai tűnnek fel, régi idők, régi harcok jelével, az igazi várrommal, melynek mélyében még most is sokszor keres, hónapokig ásva, elrejtett aranypenzt egy-egy merész fantáziájú vállalkozó . . .

A kerten átfolyik a két Berettyó ága; az egyik a holt Berettyó és a másik a főág, mely a ház mellett malmot hajt. Ez a malom csupán a kastélybeliek használatára való, elcsapó, zugos gáttal és négy kerekű. Itt örlik az „udvar“ buzáját s a gépen szétoszthatják a különböző fajtájú lisztet.

Érdekes, hogy a nagyfalusi zsidó templom (taksás telken) egészen a Bánffy-kertben van. Ide építettett be a templom, egyedül a bejárás nyílik más részen az utcára. A kert a múlt nyáron volt talán a legszebb. A báró akkor nevével és a gyermekekkel lakott a kastélyban. A báróné előbbi férjétől való két szép fia, a kicsiny Teleky Domokos

*) E tárcaközleményt Brüll Jakab földink, a Kolozsvár belmunkatársa írta. Belegyezésével onnan vesszük át lapunkba. Szerk.

Báró Bánffy György temetése.

— Saját tudósítónktól —

Kolozsvár, ápr. 9.

... Sebét
Királyi orvos gondozá, kötő.
Mellette volt neje is, szorgosan
Ápolta éjjel-nappal, szüntelen;
S az édes gondozás szelid lehe
Szivények fűjő dobbanásait
Mindegyre mélyebb, légyabb, olvadóbb
Ragaszkodással, hűvvel tölti el.
... Így folyt az idő
(Tennyson.)

... És folyt az idő. Nem régen még loyális hódolattal igyekezett azon, hogy felédhetlenné tegye pompában a magyar király Kolozsvárra való bevonulását. Ott láttuk őt délcegen vezetve a legszebb főúri bandériumot és én örömmel irtam meg akkor önöknek, hogy a legdélcegebb arisztokrata ma báró Bánffy György a mi képviselőnk, Nagyfalva ura.

Az a bevonulás ragyogó szép emlék ma.

Ugyanazon az úton csütörtökön reggel leolmozott koporsót hoztak be Kolozsvárra. Két év nem mult még, hogy gyönyörrel bámulták a kolozsváriakat azt a délceg főurat, kinek holttestét a koporsó magába zárta...

Főn Bécsben az orvosok királya Billorth gyógyította és hozzátartozói aggodó figyelemmel ápolták s a vége...

A vége az lett, hogy a nagy Bánffy palotában, abban a teremben, a hol a király, iti léte alatt, a küldötségeket fogadta — ravatalt állítottak fel.

Egyszerű volt a ravatal, az elhunyt intézkedései szerint, fekete alapon ott feküdt a terem északi részén a halott ércoporsóban.

Arcának, a nemes, szép férfias arcnak, egyik része elrutult, a hosszasan véghez vitt műtétek miatt és fájdalom fogta el a rokonok szívét, ha a kora férfiaságában halott báróra néztek.

Mire beszélni arról, hogy szerettük itt Kolozsvárt mindannyian? Szerettük, a mikor balletet rendezett jótékony célra, szerettük, ha művészetét, hangversenyek alatt tapsolhattuk, szerettük ha szindarabjait néztük, ha gazdasági kiállításunk alatt, avagy, ha közügyekben fáradni láttuk. Szerettük mindenha a Bánffyak büszkeségét, a minden tekintetben perfekt gentlemant.

És a kik szerették, ismerték és becsülték: egyesek meg testületek — virágot vittek a ravatalára.

Megadták nekik, a mit legszebb dalában kért:

... „A síromra, ha meghalok

Koszorut, nefelejtéből fonjatok...“

és Géza grófok, mily sok gyönyörűséggel hallgatták azokat, a történeteket, miket ott régi időről beszélt a második apjuk.

E két gyermek odaadó teljes szeretettel szerette meg ott Nagyfaluban a bárót. Ő volt e nyáron játszótársuk, tanítójuk, pajtasuk. Ugy hívták, hogy:

— „Gyurkóc!“

Vendégük volt az idén Nagyfaluban Károlyi István gróf is, és gyakran átment a szomszédos Újlakról gróf Bethlen Ferenc, a ki ott birtokos.

Majdnem nyolc hetet töltöttek az idén ott s alig birt a báró megválni e helytől. Talán érezte, hogy utoljára látja a kedves vidéket!

Ott csettentgetett ujjával csecsemő kis leánykájának, Judithnak és csínált nótát a gyermek kacagására, sirására.

Sokszor hangos volt a nyáron örömszajtól a kastély: a boldog férj és apa mulatott gond nélkül családjával.

Egyszer kihozatta Szilágy-Somlyóról a „Sándor-bandát.“ Jó banda ez, csak tanítani kell a nótára. Ha elfűtörésnek, vagy eldalolnak előtte valamit jól, azt huzza aztán hiba nélkül. A báró zongorázott nekik.

Felvitette a cigányokat a zongoraterembe, oda jött össze az egész család, a báró, neje, a gyermekek, Károlyi István gróf és Bethlen Ferenc gróf.

A cigány huzta, a báró közből ült és szakadatlanul együtt játszott velük.

Vége-hossza sem akart lenni ennek a muzsikálásnak, míg az ott levők nem kényszerítették a bárót, hogy hagyja félbe, mert nagyon kifárad.

Bánffy György egész lelkesedéssel mondta akkor a társaságnak:

— Ha fiam lesz, semmire se taníttatom, csakis muzsikálni!

A faluba széthallszott a vidám zaj a kastélyból. Az az egyszerű falusi nép, együtt örvendett a vig házzal.

Most, az idén, talán ki sem nyitják a felső szobákat.

Hiába, hogy a kert újra kellemes, hogy a várom ismét zöld. Az akác a templom fedelére dobta a tavalyi virágot és az idén újat nyit.

De a ház mellett megállott a malom. Kinek öröljön?

A báró nem megy haza...

B. J.

Csütörtökön egész délelőtt hordták a ravatalt a pompásabbnál pompásabb koszorut.

Koszorut hoztak: az elhunyt édes anyja, özvegy neje, testvére br. Bánffy Farkas, gr. Tholdalaghy Mihályné és leányai, gr. Nemes Vince gr. Eszterházy Mihály, br. Bornemisza Albertné, br. Kemény Géza, br. Bánffy Ernő és neje, gr. Eszterházy Cecil, Barcsay Domokos és neje, Losoncy János, gr. Lázár Jenő, ifj. br. Bánffy Albert, az „Erdélyi Híradó“ szerkesztősege a „mérsékelt ellenzék“ köre, br. Bánffy Ágnes és Miklós, gr. Teleki Domokos és Géza, gr. Teleki Domokosné, a kolozsvári nőegylet, gr. Mikes Róza, br. Bánffy Anikó, Miksa Imre, gr. Eszterházy Miklósné, gr. Eszterházy János, gr. Kemen, Héderváry Károly, Jankovits Gyula, br. Josika Andor és neje, Béli Ferencné, gr. Zychy Béla, Jankovits Elemér, br. Josika Ágnes és Lajos, a „kolozsvári dalkör“ (A dalkör koszoruja kék nefelejtéből volt fonva és szalagján következő felirat volt: „Koszorut, ha meghalok, a síromra nefelejtéből fonjatok!“), gr. Teleki Károly, Szacsavay Sándor és neje, Zeyk József és neje, gr. Bethlen Pál és Jolán, Bethlen Gergely és neje, br. Radák Ádám és neje, Bölöny József és neje, Sigmund Dezső és neje, öz. Sigmund Elekné, Révay Gyula, Sigmund Ákos, gr. Bánffy György, gr. Bethlen Gábor, gr. Bethlen Leontin, br. Huszár Károly, öz. gr. Telekyné, Kállay Béné és Vilma, gr. Bethlen Aladár és Mici, Bars Ágoston, és neje, gr. Bethlen Bálint.

A szilágyságiak négy szép koszorut tettek a ravatatra. E koszoruk a következő feliratuak voltak: „A szilágy-szolnoki ev. ref. egyházmegye — br. Bánffy György, szeretve tisztelt főgondnokának.“ — „Felejtethlen urának — Hálás tisztikara.“ — „Br. Bánffy György országgyűlési képviselőnek — a szilágy-somlyói választókerület.“ — „Kiváló fiának — szilágyvármegye közönsége.“

A szilágyságból küldötség is jött a temetésre. A küldötség tagjai közt láttam: Gencsy Sándor polgármestert, Somogyi Kálmán ügyvédet, dr. Ajtai Endrét, Halliárszky Sámuel, Kiss Lajos tanárt, Szabó Pált, Vargha Andrást, Magyarósy Istvánt, Kocsis Samut, dr. Mariska Ödönt és Jeney Istvánt.

Egész nap özönnel látogatta a közönség a halottas házat. A nagyteremben a (melynek falain a család őseinek képei függöttek feketével bevonva) a koszoruk e célra készített állványokra és a falakra voltak függesztve.

Kábitó virágillat töltötte meg a termét...

Három órákor kezdődött a bucsuztatás.

A termet zsufolásig töltötték meg a családtagok, rokonok és ismerősök. Az előszobát nagy, résztvevő közönség foglalta el.

Kevéssel három óra után Nagy László esperes megtartotta azon nagyhatású, szép beszédjét, melyet a „Szilágy-Somlyó“ legutóbbi száma hozott.

A beszéd alatt néma csend volt a hallgatók között. Mindenki oda figyelt hallgatva az érzéssel elmondott szavakat.

Álíg volt egy-egy hallgató, a ki nem könnyezett volna...

És én büszkén magyarázgattam a kérdezősködőknek:

— Ez a mi papunk, a ki olyan szépen beszél. Jó barátja volt Bánffy Gyurka bárónak és ő maga óhajtott, hogy a mi papunk bucsuztassa.

A szép beszéd után megkezdődött a temetés.

A koszoruk két kocsit foglaltak el. Az utcán óriási nagy közönség gyűlt össze a város intelligens elemeiből.

Az idő borus, esőre hajló volt. Az áprilisi nap alig-alig tört át gyöngye fénnel a fellegeken...

A koszoruk után, a nagyfalusi gazdatisztek lehozták vállaikon a koporsót és reáhelyezték az egyszerű fekete gyászkoszóra, melybe, — az elhunyt kívánsága szerint csak két ló volt fogva.

A temetési menet a kolozsvári dalkör nyitotta meg, mely gyásszal bevont lobogója alatt, testületileg jelent meg.

Ezután Nagy László esperes ment, három szilágysági pap társával, a kiket egy hirlaptudósító egytől-egyig espereseknek nézett. Hja, a mi papjaink!

Most a kék virágos kocsi és a halottas szekér következett.

A koporsó után az elhunyt testvére br. Bánffy Farkas és a jelenlegi majoreszko: ifj. br. Bánffy Albert mentek.

Ezután következett a Kolozsvár és Erdély arisztokraciájából álló nagy közönség és Kolozsvár katonai meg polgári kitűnésegei közül igen sokan.

Beláthatlan hosszú sort képezett ez a menet, melyet az arisztokracia nőtagjait magába foglaló fogatok sora zárt be.

A szilágyságiak küldöttei szintén részt vettek a menetben.

Kevéssel négy óra után értünk a temető kertbe hol, az elhunytak végakarata szerint, a délnyugati részen lévő gróf Bánffy-féle kertben ástak sirt.

Ritkasan fákkal beültetett kopár hely ez: az első sír benne a br. Bánffy Györgyé.

Mire a menet felért, csendesen esni kezdett az eső...

A gazdatisztek bevitték a koporsót és letették az új sír fölé.

Nagy László esperes ekkor megható bucsuimát tartott.

Elmondta, hogy mindnyájan küzdők vagyunk az élet útján. Járunk gondolkodással, törődéssel, míg utunkban ér a halál. Fájlaljuk, ha nemeset ért utjában, mint most. Fájlaljuk és siratjuk. Sirunk imé most is, hogy egy küzdő, nemes ember eltávozott közülünk, a mikor teljes volt férfiasága és tehetsége erejében. Megmaradt utánna az emlékezet, mit megőrizni kegyeletes kötelesség.

A megható bucsut az elhunyt édes anyja és neje könnyezve hallgatták. A közönségen is mély megilletődés vett erőt.

Azután az elhunyt édes anyja és már özvegy neje emlékül egy-egy virágot téptek le a koporsóra tett koszorúkról.

És a gazdatisztek ügyelve, lassan lebocsájtották a drága halottat magába fogó koporsót, melyet aztán befedtek földdel.

... A sirdomb fölött azóta már gyökeret vert a beléje ültetett kéknefeletts virág...

Legyen áldott és közöttünk sokáig fennmaradó annak az emlékezete, a ki odalennt pihen.

B. J.

*

A nemes báró halálesté alkalmából Nagyfaluban 1889. ápril 4-én tartott gyászünnepélyről a következő tudósítást vettük:

Lesújtotta községünket s egyházunkat az a megrendítő hír, hogy br. Bánffy György községünk, egyházunknak rövid idő alatt már oly hathatós pártfogója — meghalt. Az elszomorító eset mindenkit az elsőből az utolsóig részvétre indított és elhatároztuk, hogy e boldogult temetése napján mi is megtartjuk a gyász istentiszteletet. Már a halálhír megjövetele napjától zúgtak a harangok, gyászosan meghatóan, a toronyban lengett a fekete zászló. — Csütörtökön reggel 10 órakor ünnepélyesen megszólaltak a harangok, sokkal szomorubban mint máskor. A nagy közönség, a vásári nép, az intelligencia, az udvari személyek s maga a nép oly nagy tömegben vett részt, hogy a tágas templomunk egészen megvolt telve, a később jöttek helyet is alig találtak. Az ünnepély a következők szerint lett megtartva: A gyülekezet énekelte XC. zsoltár 2-ik versét; alantírt által alkotott énekkar igen ügyesen énekelte „Szól a sírnak angyala“ című gyászdalt. Ezután helybeli lelkes Surányi Gyula felmenőn a szószékbe; megható imát mondott, elő és utó imával, mely megindította a gyülekezetnek szívét s melyben hiven rajzolta a veszteséget, mely érte a családot, az egyházat s a társadalmat, s vigaszt nyújtott a hit szavai által. Ez ima után a gyermekkar énekelte „Isten veled drága halott“ című gyászdalt.

Végül a gyülekezet énekelvén — meghatottan szét oszlott, emlékébe zárva azt, ki hű, igaz vala utolsó pillanatáig.

Etelekes Kálmán.

A „szilágy-somlyói ipar-testület“ megalakulása.

Az 1884. évi XVII. t. c. 127. §-a szerinti ipar-testület a f. hó 7-én tartotta alakuló gyűlését a színház helyiségében rendkívüli nagy érdeklődés mellett.

Már a reggeli órákban élénk mozgalom volt észrevehető a város utcáin. A pártok szervezkedése már napokkal ezelőtt izgatottságban tartotta a kedélyeket, így nem csoda, hogy az alakulás napján a városi közönség minden rétege élénk érdeklődéssel kísérte eme, az iparos osztályra nézve annyira fontos testület megalakulásának első mozzanatait, mely megalakulásával mindenesetre egy óriási lépéssel közelebb viszi iparügyünket a haladás felé. A délutáni órákban a színház környéke élénk és mozgalmas képet mutatott, s míg bent a színház termében a közgyűlés előmunkálatai folytak, künn csoportok képződtek, melyek a bekövetkezendő tisztújításra híveket iparkodtak szerezni egyik vagy másik párt érdekeinek előmozdítására.

A gyűlés elnöki székét Faragó Sándor iparhatósági biztos elfoglalván, magas szárnyalású, szép megnyitó beszéddel nyitotta meg az ipar-testület alakuló gyűlését. A megnyitó beszéd zajos éljeneket aratott. Ezután felolvastattott a városi tanács 37/889 számú végzése a timár, gubás és csizmadia ipartársulatra vonatkozólag, mely szerint azok társulati vagyoniuk épségben tartásával beolvadhatnak az

A legolcsóbb magyar élelapp, a „Mátyás Diák” második évfolyamának második negyedébe lép és újult erővel folytatja pályafutását. A kitűnő élelapp, a melynek képei sikerült karikatúrák s a melynek szövege mi kívánni valót sem hagy fent, határozottan ellenzéki irányu ugyan, de a társadalmi ügyekre is kiterjeszkedik és pedig oly mértékben, hogy a nem politizáló is élvezettel olvashatja. A legutóbb megjelent számban már kezdetét vette az adomák illusztrálása is. Főleglívén ezeket, a „Mátyás Diák”-ot — a melynek előfizetési ára egy negyedévre csak egy forint — olvasóink figyelmébe ajánljuk. A kiadóhivatal Budapestben, kishíd-utca 9. sz. alatt van s mutatószámokat készségesen küld.

A „Képes Családi Lapok” szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap 8 9-ik évi január hó 1-jével tizenegyedik évfolyamába lépett. Hazai irodalmi viszonyaink között ez oly rendkívüli jelenség, a mely már magában véve is arról tanuszkodik, hogy a „Képes Családi Lapok” értelem-, érdelem- s izlésnemesítő feladatának megfelel s mint ilyen közkezdveltségnek örvendő. A „Képes Családi Lapok” a Jókai Mór által is elismert jeles író és szerkesztő: Brankovics György szerkesztése mellett ma is a legjobb hazai írókat csoportosítja zászló alá körül s a külföldi íróknak csak kiváló munkáit ismeretli meg olvasóival. Képei a legkitűnőbb festők művei. Elbeszélései, rajzai, humoreszkjei, tárcacikkei és költeményei, mind irodalmi színvonalon állanak. Regénymellékleteinek érdekfeszítő regényei többnyire eredetiek, (évenként 4-6) könyv alakban jelennek meg, s az értékük meghaladja az előfizetési összeget. „Hölgyek Lapja” című melléklete, a magyar gazdaszonyoknak s a magyar anyáknak, a gyermeknevelés, a divat, a háztartás, a kertészet, konyha, gazdaság s a többi terén valóóságos szemléti kincstárát képezi. Divatképei pedig bármely divattalappal kiállják a versenyt s mindig a legújabb divatot ábrázolják. Egyszóval a „Képes Családi Lapok” a legértelmesebb s mégis a legolcsóbb képes szépirodalmi lap hazánkban. A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára a „Hölgyek Lapjával” s a regénymelléklettel együtt egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr. A „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala Budapest, V., nagykorona-utca 20.

Felhívás előfizetésre. „A baranyai zöld szőlőoltás és azzal való szőlőtelepítés amerikai szőlőolajon” című műre. Midőn világszerte végpusztulás fenyegeti a jövedelmező bortermelést, melyben hazánk is nagy szerep jutott a termelésre kiválóan alkalmas egálji viszonyainak fogva: nem vétem fölölseges munkának a baranyai zöld szőlőoltás simertetését javított alakban és az azzal való szőlőtelepítést gyakorlati alakban megírni. A zöld szőlőoltás Baranyamegyében régi keltű, innen indult ki a zöld szőlőoltásnak ily alakban (hasítékban való alkalmazása pár év előtt, mióta százazerekre megy a zöld szőlőoltások száma hazánkban. Mint szakközeg, huzamos idő óta tanulmányozhattam a zöld szőlőoltást, melyen tetemes javítást sikerült elérnem. A füzet magában foglalja a gyakorlati gyökereztetést a gyökerez vasszaporítást, a talaj előkészítést, a gyökerez vesszők kiültetési módját, a zöld szőlőoltást és annak igen gyakorlati és biztos hajtás módját 14 ábrával. Az ábrákhoz rövid a magyarázat, hogy mielőbb és minél olcsóbban bocsáthassam az érdeklődők rendelkezésére, s hogy még ezen év tavaszán használható legyen. Azért a munkát is már április elejére bocsátom közre. A füzet legkönynyebben előírt szerző nevére címezve posta-utalványon történhetik. Fizetemet nem szándékozik kereskedésbe adni, sem pedig fölölseges példányban nem nyomatom, ezért kérem a szíves előfizetést minél előbb eszközölni. Pécsen, 1889. március 14-én. Dezső Miklós.

Szerkesztői üzenetek.

S. Gy. urnak. A szép, mély érzésű költeményt jövő számmunk hozza.

Kanizsai Endre urnak. A tudósítás akkor elkésve érkezén nem adhattuk; de ügyes apróságai számára lapunk nyitva áll.

Szamosújvári. A költeményeket adjuk. A költemény, melyet ama fővárosi lap közlésére elfogadott nálunk csak alkalom hiján nem jelenhetett. Különben — felvettük. Üdvözlét!

Felölös szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Nagy László.

Társ-szerkesztők:

Csák Alajos és Hulimka Sándor.

Hirdetések.

Hirdetmény.

230 darab juh (ebből 160 darab bárányos) azonnal megvásárolható; 28 darab jó erőben lévő jármás ökör pedig április 24-én tul szintén eladó lesz. Értekezhetni Bölöni László ügyvéddel B.-Hunyadon, hol az állatok át is vehetők lesznek.

2-2

201—1889. tjkv. sz.

Árverési hirdetmény.

A kir. kincstárnak özv. Talpos Jánosné szül. Asztalos Juliánna elleni végrehajtási ügyében a bírói árverés 28 frt 07 és fél kr. adóilleték hátralék, ennek a kielégítéséig járó 6% kamatai, 4 frt 90 kr. végrehajtási, 4 frt 50 kr. árveréskérei és a további költségek erejéig ezennel elrendeltetvén, határidejűl 1889. évi április hó 12-ik napján délután 2 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő ezen kir. járásbírói telekhasználatba kitézetik; az árverési feltételek pedig a következőkben állapítottak meg.

I. Elárvereltnek szükség esetére a kikiáltási áron alól is a) végrehajtást szenvedőknek a sz.-somlyói 1065. sz. jkvben A. 1. sz. a foglalt 2621. hrsz. szőlő s erdő 164 frt kikiáltási árban; b) ugyanannak a sz.-somlyói 398. sz. jkvben foglalt A. 1. sz. és 4., 87. hrsz. alatti Talpos Józseffel közös háztartás telekbeli ürtatlan telekhasználati és épület tulajdoni joga 200 frt kikiáltási árban.

II. Árverelni szándékozik (kivétel nélkül) tartoznak a kikiáltási ár tizszázötödét készpénzben, vagy ovadékképes értékpapirban a bírósági kiküldött kezéhez bánatpénzül előre letenni, avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

III. Legtöbbet ígérő köteles a vételár felét a letétstől egy, másik felét, melybe a bánatpénz is beszámítandó, újabb egy hónap alatt, mindenkor 6% kamattal a sz.-somlyói kir. adó, mint letétthivatalnál a letétkezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni

A többi árverési feltételek ezen bíróság telekhivatalánál és a Sz.-Somlyó város tanácsánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kir. járásbírói, mint tkvi hatóság. Sz.-Somlyón, 1889. február 13-án.

1—1

MILE MIHALY,
kir. járásbíró.

265—1889. telekvi sz.

Árverési hirdetmény.

A kir. kincstárnak ifj. Kovács Ferenc elleni végrehajtási ügyében a bírói árverés 52 frt 82 kr. tőke, ennek a kielégítéséig járó 6% kamatai 6 frt 10 kr. végrehajtási 4 frt 50 kr. árveréskérei és a további költségek erejéig ezennel elrendeltetvén határidőül 1889. évi április hó 17-én délelőtt 9 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Ilosva község házához kitézetik az árverési feltételek pedig a következőkben állapítottak meg:

I. Elárvereltnek szükség esetére a kikiáltási áron alól is a végrehajtást szenvedő ifj. Kovács Ferencnek az ilosvai 82. sz. jkvben foglalt ingatlanai még pedig: a 105., 107. és 230. hrsz. ingatlanok az azokon lévő épületekkel együtt 311 frt kikiáltási árban. 2. az ugyanazon tjkvben foglalt 108. hrsz. szőlőrészt 198 frt kikiáltási árban. 3. az ilosvai 193. sz. jkvben A. I. 1. 2. sz. a foglalt 358 és 393. hrsz. legelőből ifj. Kovács Ferenc végrehajtást szenvedőnek 12—432 rész illetménye 32 frt kikiáltási árban.

II. Árverelni szándékozik (kivétel nélkül) tartoznak a kikiáltási ár tizszázötödét készpénzben vagy ovadékképes értékpapirban a bírósági kiküldött kezéhez bánatpénzül előre letenni; avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

III. Legtöbbet ígérő köteles a vételár felét a letétstől egy, másik felét, melybe a bánatpénz is beszámítandó, újabb 1 hónap alatt, mindenkor 6% kamattal a sz.-somlyói kir. adó mint letétthivatalnál az újabb letétkezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

Kir. járásbírói, mint tkvi hatóság. Sz.-Somlyón, 1889. február 8. án.

MILE MIHALY,
kir. járásbíró.

1—1

MOSDÓ-SZAPPAN.

Epe-szappan.

A mindenaapi tapasztalás bizonyítja, hogy a toilette cikkek külföldi gyártmányai behozatala által, hazánkban tömédék pénz vándorol ki; ezen cikkek egyike a mosdó szappan, melyek valamint más illatszerek is reklamok által oly szépítő s csoda hatásuaknak vannak feldicsérve, hogy a nagy közönség nagyobb része (a szakértők előtt a mesék országába tartozó) ezen magasztaló dícséreteket készpénz tekintve, az e nemű hazai készítmények mellőzésével, kizárólag azokat rendeli s használja.

Ezen visszás helyzet megszüntetése készített, hogy kísérletek után oly valamit állítsak elő, mely a külföldi e nemű gyártmányokkal a versenyt nemcsak kiállja, de alkatrészeit s jóságát tekintve, felül is mulja s 20 évi gyakorlat s tapasztalataim alapján sikerült oly mosdó szappant előállítanom, mely menten minden maróhatásu szerektől, úgy a nagy közönség, mint főkép a művelt körök toilette asztalán méltó helyet foglaland.

Ezen általam készített epe szappan ártatlan hatásu — csupán a bőr puhítására s üdőségére szolgáló szerekből van összeállítva s használata után állításomról mindenki meggyőződést szerezvén, jósága igazolva leendő. **Ára egy darabnak 40 kr.**

Továbbá ajánlom a rövid idő alatt közkezdveltséget nyert törpe fenő illatszert, szoba levegő kellemes illatává tételére. **Egy üveg ára 50 kr.**

Kapható a készítő Dülka Elek gyógyszerész részénél Tasnádon.

Szilágy-Somlyón Láng Mór kereskedő urnál.

„Zacherlin”

A LEGKITÜNÖBB SZER MINDEN ROVAR ELLEN.

E kiválasztott különlegesség meglepő erővel és gyorsasággal megsemmisít minden kártékony férget lakásokban, konyhákban épen úgy, miként házi állatainkon, istállóban s növényeken, üvegházak és kertekben. Valódi minőségben eredeti üvegekben névaláírással és védjeggyel kapható. A mi laza papirosban adatik, az sohasem „Zacherl” különlegesség.

Valódi minőségben kaphatók:

Szilágy-Somlyón: Ruzska Ignác és Fábry József kereskedő urnaknál. — Szilágy-Cseh: Donogán Albert urnál. — Tasnádon: Dülka Elek gyógyszerész urnál. — Zilahon: Bikfalvy testvéreknél. — Zsibón: Harmath Márton urnál.

J. ZACHERL, Wien, Stadt, Goldschmiedgasse 2.